

'Vergrijzing is helemaal geen probleem'

INTERVIEW

JOUKE VAN DIJK

● Problemen op arbeidsmarkt simpel op te vangen

Door Bouke Nielsen

Groningen Het valt allemaal wel mee met de gevolgen van de vergrijzing. Er zou immers een enorme krapte op de arbeidsmarkt dreigen. Maar professor Jouke van Dijk van de Rijksuniversiteit Groningen wuift het weg: "Wij Nederlanders werken het minst van de hele wereld. Als we tien procent meer gaan werken en misschien een of twee jaar langer doorgaan..., ach, als je het allemaal optelt, dan is er niet zoveel meer aan de hand."

Volgens Van Dijk is er ook van de groep van WAO'ers en bijstandsgerechtigden misschien wel een derde die nog wat zou kunnen betekenen op de arbeidsmarkt. "Kijk naar de kinderen in de Wajong. Die moet je begeleiden, anders blijven ze hun hele leven lang langs de zijlijn. Met begeleiding is wat aan die groep te doen en je moet er juist niet op bezuinigen zoals nu gebeurt. Het blijft alleen wel lastig om het verschil tussen kunnen of willen vast te stellen."

En dan zijn er ook nog projecten

als Healthy Ageing (gezond ouder worden) die hun eigen effect creëren. Oudere werknemers zullen na hun vijftigste veel langer fit blijven, zo is de verwachting. Van Dijk: "Over tien tot vijftien jaar is er dan veel minder zorg nodig dan waarvan nu nog wordt uitgegaan. Dus zijn er lang niet zoveel mensen in de zorg nodig als wel gedacht wordt."

De aanleiding voor het gesprek met Van Dijk (economische geografie) is een onderwijsdebat dat

vandaag in Drachten wordt gehouden. Daar spreekt Harm Post van Groningen Seaports over 'De strijd om schaars talent breekt los'. Volgens Van Dijk zal die strijd wel meevallen. "Zestig procent van de afgestudeerden verlaat het Noorden, het is een mooi schoon exportproduct", stelt hij glimlachend. "Als noordelijke bedrijven belang bij die groep hebben, dan moeten ze er wat aan doen."

Ze zouden goede contacten met de studenten kunnen leggen of

▲ De vergrijzing stuwt de vraag naar zorg, maar minder dan algemeen voorspeld, zegt hoogleraar Jouke van Dijk. Foto's: Archief DvhN

studentenscouts – want die zijn er – informeren over hun wensen. Van Dijk: "Veel bedrijven zouden meer kunnen doen dan nu, als ze tenminste een probleem hebben."

Van Dijk is mede verantwoordelijk voor de inhoud van de Noordelijke Arbeidsmarkt Verkenningen (NAV). Daarin wordt getracht de toekomst van het Noorden te voorspellen. Het is opmerkelijk dat de bandbreedte tussen het gunstigste en minst gunstige scenario deze keer erg groot is. Van Dijk: "Dat

hangt samen met de crisis. Hoe ontwikkelt die zich? Het Ierland-gedoe kan zo voor een omslag in het sentiment zorgen, al denk ik dat het uiteindelijk zal meevallen. Als de economie kabbelt dan kun je goed voorspellen, in tijden van crisis wordt het een stuk lastiger."

Hij vertaalt een en ander naar het onderwijs en bedrijfsleven. "Bedrijven durven in de huidige omstandigheden niet verder te kijken dan twee jaar, terwijl opleiden toch drie tot vier jaar duurt", weet hij. "Dus is het onderwijs lastig af te stemmen. Een bredere opleiding die tot multi-inzetbaarheid leidt, is dan de oplossing. Verdere specialisatie zal binnen de bedrijven moeten gebeuren. Het probleem ligt bij de bedrijven zelf. Het vinden van goed personeel is in eerste instantie hun probleem."

Het werken zal flexibeler worden, zo is de overtuiging van Van Dijk. Het aantal zzp'ers zal alleen maar toenemen. En mocht er toch schaarste komen, tsja, dan zullen de lonen omhoog vliegen. Van Dijk: "Maar dat is niet erg. Het is een prikkel tot innovatie. Hoge lonen zijn een stimulans om tot een andere aanpak te komen. En goedkopere buitenlanders inzetten werkt niet. Het simpele werk is al naar het buitenland verhuisd. Een Pool zie ik niet voor de klas staan en Indiërs in de gezondheidszorg blijkt bij het UMCG ook al lastig."